

Figur 1. Sammenhæng mellem foderstyrke den sidste uge før faring og faringslængde samt faringshjælp. Faringslængden og faringshjælpen blev minimeret ved en foderstyrke på 4,1 FE pr. dag.

Fokus på foderstyrken op til faring

Faring: En højere foderstyrke op til faring end hidtil anbefalet kan bidrage til hurtigere faringer og færre dødfødte.

Af Takele Feyera, Aarhus Universitet, Peter Kappel Theil, Aarhus Universitet, og Thomas Sønderby Bruun, Seges Svineproduktion

I 2019-2020 har Aarhus Universitet (AU) gennemført en række forsøg for at undersøge, hvordan soens faring kan påvirkes rent ernæringsmæssigt.

Forsøgene er en del af 'Born2Live' projektet, hvor AU, Vestjyllands Andel (VJA) og Seges Svineproduktion samarbejder om at skabe ny viden, der

skal resultere i hurtigere faringer med færre dødfødte og svækkede grise. Projektet er støttet af GUDP.

Mere foder pr. dag gavner faringsprocessen

På baggrund af tidligere forsøg, som viste, at antallet af timer fra sidste måltid til faringens start har stor betydning for behovet for faringshjælp og for faringslængden (Feyera et al., 2018), blev der i 2019 gennemført et

Blå bog

- Takele Feyera har som ph.d. og postdoc på AU arbejdet med ernæring af søer omkring faring i seks år.
- Peter Kappel Theil har siden 1998 arbejdet på AU med ernæring af søer og særligt fokuseret på overgangen mellem drægtighed og diegivning.
- Thomas Sønderby Bruun arbejder hos Seges Svineproduktion med fodring af søer.

forsøg på AU, som undersøgte, hvorvidt mængden af foder pr. døgn før faring kunne bruges til at sikre en god faring.

Søerne blev fodret hver ottende time de sidste syv døgn før faring og fik i seks grupper á otte søer én af seks daglige foderstyrker, der blev holdt konstant indtil faring.

Ved et nærmere kig på faringslængden og andelen af grise, der blev født med faringshjælp (figur 1), viser disse samstemmende, at en foderstyrke på 3,5-4,0 FE pr. dag er et vigtigt værktøj for, at søerne kan præstere de bedst mulige faringsresultater. Det begrænsede antal søer pr. gruppe

Fodring

Søernes faringspræstation optimeres ad fodringens vej ved at:

- Tildele soen 3,5-4,0 FE pr. dag i den sidste uge før faring
- Fodre mindst tre gange pr. døgn jævnt fordelt over døgnet
- Sikre 500-600 gram fibre i foderet pr. døgn (f.eks. 2-4 pct. roepiller + høj andel byg/rug/havre)

medførte, at antallet af dødfødte ikke var statistisk forskelligt mellem grupperne (figur 2). Udviklingen i figuren er interessant, idet den tyder på, at foderstyrken skal væsentligt over 3,0 FE pr. dag fra dag 115 i drægtigheden, som var den hidtidige anbefaling.

Råmælksproduktionen falder ved en lav daglig foderstyrke

I forsøget blev søernes råmælksydelse også bestemt ved at veje grisene ved fødsel og 24 timer senere. Ved den laveste foderstyrke faldt råmælksproduktionen (figur 2), mens der ved en foderstyrke fra 2,7 FE og op ikke var statistisk sikre forskelle.

Dermed sikres råmælksproduktionen også bedre, når soen får en højere foderstyrke end hidtil anbefalet i den sidste uge før faring.

Analysen af mængden og kvaliteten af råmælk viste, at den gennemsnitlige råmælksproduktion var 1,5 kg højere (+28 %) hos andenkuldssøer end hos gylte, men, at råmælken fra gylte indeholdt 1,4 pct.-enhed mere fedt og 0,5 pct.-enhed mindre protein.

Hvad skal du bruge den nye viden til?

Det gennemførte forsøg viser sammen med tidligere forsøg og afprøvninger nødvendigheden af at sætte ekstra fokus på fodring de sidste døgn før faringen.

- ▶ Mindst tre daglige og gerne fire daglige fodringer jævnt fordelt over døgnet skal sikre, at soen har energi til at fare hurtigt.
- ▶ Et fornuftigt fiberindhold (opløselige + uopløselige fibre) f.eks. fra roepiller, byg, havre og rug i foderet, som sikrer, at soen dagligt får omkring 500-600 gram fibre medfører, at energien fordeles jævnt over døgnet og fungerer samtidig som et værn mod forstoppelse.
- ▶ En foderstyrke, som bibeholdes omkring 3,5-4,0 FE pr. dag og dermed ikke justeres ned til 2,7-3,0 FE pr. dag lige før faring som hidtil anbefalet. De 3,5 FE pr. dag er et godt kompromis ved anvendelse af diegivningsfoder, mens foderstyrken på 4,0 FE er oplagt at forsøge ved fasefodring med et reduceret proteinindhold omkring faring.
- ▶ Giver foderstyrken problemer med MMA, vil det typisk kun være blandt gyltene, og foder-

styrken kan forsøges reduceret i moderat omfang dag 116-117.

Arbejdet fortsætter

Der er gennemført yderligere forsøg, hvor effekten af forskellige fiberkilder omkring faring undersøges. I dette forsøg er søerne blevet tildelt forskellige fiberkilder i drægtighedsfoderet. Foderet anvendes helt frem til faring, dog erstattes 1 FE pr. dag med traditionelt diegivningsfoder den sidste uge før faring. Resultaterne er endnu ikke opgjort, men skulle gerne sikre, at de fibre, der er mest gavnlige for soens faring, anvendes. Resultaterne forventes ultimo 2021.

Figur 2. Sammenhæng mellem foderstyrke den sidste uge før faring og dødfødte samt råmælksydelsen i kg. Dødfødte blev minimeret ved en foderstyrke på 4,1 FE pr. dag og råmælksydelsen maksimeret ved en foderstyrke på 3,4 FE pr. dag.

